

BAUN TIP FAKÜLTESİ
DIŞ PAYDAŞ ÇALIŞTAYI RAPORU

“Toplum İçin Hekim, Gelecek İçin Eğitim”

20 Haziran 2025

İçindekiler

Çalıştay Arka planı ve Amacı	2
Çalıştay Organizasyonu	3
Çalıştay Programı Özeti	4
Tablo: Dış Paydaş Çalıştay Program Akışı	8
Çalıştaydan elde edilen bulgular	9
A. Mezun Hekim Yetkinliklerine İlişkin Beklentiler	9
B. Eğitim Programının Güçlendirilmesine Yönelik Paydaş Önerileri	16
C. Yerel ve Bölgesel Sağlık Gereksinimleri Bağlamında Paydaş Beklentileri	17
D. 2050 Perspektifinde Hekim Profiline İlişkin Beklentiler	18
Çalıştayın Değerlendirmesi ve Sonuç	19
Katılımcılar	20

Çalıştay Arka planı ve Amacı

Balıkesir Üniversitesi Tıp Fakültesi, mezunlarının yalnızca bireysel düzeyde değil, toplum ve sağlık sistemi düzeyinde de yüksek katkı sunabilmeleri amacıyla eğitim programını sürekli olarak gözden geçirmekte ve geliştirmektedir. Günümüzde tıp eğitiminde temel hedef, mezunların sahip olması gereken bilgi, beceri ve tutumların açıkça tanımlandığı, çıktı temelli bir yaklaşım benimsemektir. Bu yaklaşım, hızla değişen sağlık ortamlarında etkin rol üstlenebilecek, mesleki yeterliliği yüksek ve topluma karşı sorumlu hekimler yetiştirmeyi hedefler.

Bu doğrultuda, tıp fakültesi müfredatının toplumsal ihtiyaçlara duyarlı, güncel ve sürdürülebilir bir yapıda şekillendirilmesi için yalnızca kurum içi değil, kurum dışı paydaşların görüş ve katkılarına da ihtiyaç duyulmaktadır. Dış paydaşlar; sağlık hizmet sunumunda, politika geliştirme süreçlerinde veya doğrudan hasta deneyiminde rol oynayan mezunlar, sağlık yöneticileri, diğer sağlık meslek mensupları, yerel otoriteler, hasta temsilcileri, sivil toplum kuruluşları ve akademik iş birlikçiler gibi, kurumun dışındaki ama etkili paydaşlardır. Bu gruplardan düzenli ve sistematik biçimde görüş almak, eğitim programının sosyal hesap verebilirlik ilkesine uygun biçimde geliştirilmesini mümkün kılar.

Bu anlayışla düzenlenen Dış Paydaş Çalıştayı, fakültemizin mezuniyet hedefleri ve mezun yetkinliklerinin, toplumun sağlıkla ilgili ihtiyaçları ve paydaş kurumların beklentileri doğrultusunda güncellenmesini amaçlamaktadır. Sağlık hizmetlerinde yaşanan küresel dönüşümler, demografik değişiklikler, dijitalleşme ve yapay zekâ gibi teknolojik gelişmelerin yanı sıra giderek karmaşılaşan etik sorunlar dikkate alındığında, geleceğin hekim profiline ilişkin yeni bir bakış geliştirmek bir zorunluluk haline gelmiştir.

Bu çalıştay ile 2050 yılı perspektifinde görev yapacak hekimin taşıması gereken nitelikler tartışılmış; aynı zamanda fakültemizin sosyal hesap verebilirliğini daha da güçlendirecek şekilde, bölgesel sağlık öncelikleri ve toplumun sağlık beklentileri derinlemesine ele alınmıştır. Elde edilen veriler, fakülte müfredatının ve mezuniyet yeterliliklerinin geliştirilmesi için güçlü bir referans kaynağı olacaktır.

Bu çalıştayı üç temel amacı:

1. Fakültenin mezuniyet hedeflerini ve mezun yetkinliklerini dış paydaş görüşleri doğrultusunda güncellemek,
2. 2050 yılı perspektifiyle geleceğin hekim profiline ilişkin öngörülerini değerlendirmek,
3. Fakültenin sosyal hesap verebilirliğini güçlendirmek üzere bölgesel sağlık ihtiyaçlarını ve önceliklerini belirlemek.

Olarak belirlenmiştir.

Çalıştay Organizasyonu

Çalıştay Başkanı

Prof. Dr. Volkan Yüksel

Çalıştay Koordinatörü

Dr. Öğr. Üyesi Ayşenur Duman Dilbaz

Organizasyon Komitesi Üyeleri

Dr. Öğr. Üyesi Murat Aysin

Dr. Öğr. Üyesi Özge Kama Başcı

Dr. Öğr. Üyesi Merve Şahin Can

Dr. Öğr. Üyesi Saliha Uysal

Dr. Sezgi Gürtaş

Çalıştay Sunumu

Asist. Dr. Meryem Gül

Çalıştay Destek Ekibi

İnt. Dr. Hasan Esen

İnt. Dr. Şule Nur Şahin

Stj. Dr. Hasan Burkay Göksel

Teknik Destek

Burhan Güven

Mesut Bahadır

Yer

Balıkesir Üniversitesi Tıp Fakültesi Fırat Çakıroğlu Konferans Salonu

Tarih

20 Haziran 2025

Çalıştay Programı Özeti

Çalıştay, Balıkesir Üniversitesi Tıp Fakültesi Dekanı **Prof. Dr. Volkan Yüksel**'in açılış konuşması ile başlamıştır. Açılıшта, fakültenin eğitim ve hizmet sunumuna yönelik gelişim vizyonu paylaşılmış; dış paydaş katılımının, mezun yetkinliklerinin güncellenmesi ve eğitim programının toplum gereksinimleriyle uyumlu biçimde güçlendirilmesi açısından taşıdığı öneme vurgu yapılmıştır.

Açılışın ardından, Balıkesir Üniversitesi **Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Fatih Satıl** söz alarak üniversitenin kalite güvencesi, toplumsal katkı ve paydaş temelli yönetim anlayışı çerçevesinde bu tür çalıştayların kurumsal gelişim açısından taşıdığı önemi ifade etmiş; üniversite–toplum iş birliğinin güçlendirilmesine yönelik beklentileri paylaşmıştır.

Devamında, Balıkesir Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıp Eğitimi Anabilim Dalı öğretim üyesi **Dr. Öğr. Üyesi Ayşenur Duman Dilbaz** tarafından çalıştay süresince ele alınacak başlıklar tanıtılmış; katılımcılardan beklenen katkıların kapsamı, grup çalışmaları ve çıktıların nasıl yapılandırılacağına ilişkin süreç çerçevesi paylaşılmıştır.

Bu bölümün ardından, Ege Üniversitesi Tıp Eğitimi Anabilim Dalı öğretim üyesi **Prof. Dr. Hatice Şahin** tarafından “Toplum için Hekim, Gelecek için Eğitim” başlıklı sunum gerçekleştirilmiştir. Sunumda, günümüzde tıp eğitimi etkileyen temel sorun alanları ve dönüşüm dinamikleri ele alınmış; bilginin hızlı üretimi ve tüketimi, teknolojinin sağlık hizmeti ve öğrenme süreçlerindeki artan rolü, kuşaklar arası öğrenme farklılıkları ve sağlık hizmetlerinin örgütlenme yapısındaki değişimlerin hekimlik mesleğine yansımaları tartışılmıştır.

Prof. Dr. Hatice Şahin'in sunumu kapsamında, geleceğin hekim profilinin yalnızca tıbbi bilgi ve beceri ile sınırlı olmadığı, çok yönlü yetkinlikler ve “T-Person” yaklaşımı çerçevesinde donanım çeşitliliğinin önem taşıdığı vurgulanmıştır. Ayrıca, 2050 vizyonu ve UÇEP 2020 çerçevesi ile eğitim programı bileşenleri arasındaki ilişki değerlendirilmiş; tıp eğitiminin hastalar, sağlık çalışanları, tıp eğitimcileri, birey ve toplum üzerindeki etkileri ile ülkenin öncelikli sağlık sorunlarına odaklı bir eğitim anlayışının gerekliliği öne çıkarılmıştır. Bu sunum, çalıştayın

sonraki oturumlarında yürütülecek grup çalışmalarına ve paydaş görüşlerinin yapılandırılmasına kavramsal bir çerçeve sağlamıştır.

Bu bölümün devamında, öğrencilerimizin mezuniyet sonrası en sık görev aldığı alanlardan biri olan acil sağlık hizmetlerinde ihtiyaç duyulan hekim yetkinliklerine odaklanan bir sunum, Balıkesir Üniversitesi Tıp Fakültesi Acil Tıp Anabilim Dalı **Dr. Öğr. Üyesi Tufan Alatlı** tarafından gerçekleştirilmiştir. Sunumda, sahada karşılaşılan klinik gereksinimler ile geleceğin hekim profilinin 2050 perspektifinde sahip olması beklenen bilgi, beceri ve tutumlar birlikte ele alınmış; ayrıca bölgenin turistik yapısı, yaşlı nüfus profili, afet riski ve acil sağlık hizmetlerine özgü özellikler doğrultusunda öne çıkan bölgesel ihtiyaçlar

vurgulanmıştır.

Ardından, Balıkesir Atatürk Şehir Hastanesi Eğitim Birimi'nden **Hemşire Bahar Karadenizli** tarafından sağlık hizmetlerinin ekip temelli yapısı çerçevesinde, sahada en yoğun iş birliği içinde çalışılan meslek gruplarından biri olan hemşirelerin bakış açısından hekimlerden beklenen iletişim, iş birliği ve profesyonel tutumlara ilişkin değerlendirmeler paylaşılmıştır. Sunumda, hasta merkezli yaklaşım, ekip içi saygı ve etkili iletişimin hizmet kalitesi ve hasta güvenliği üzerindeki belirleyici rolü öne çıkarılmıştır.

Programın devamında, Bigadiç Toplum Sağlığı Merkezi Başkanı ve Bigadiç İlçe Sağlık Müdürü, **Halk Sağlığı Uzmanı Uzm. Dr. Betül Erten Akbey** tarafından birinci basamak sağlık hizmetleri perspektifinden hekimliğin bugünü ve geleceğine ilişkin bir sunum gerçekleştirilmiştir. Sunumda, aile sağlığı merkezleri ve toplum sağlığı merkezlerinin toplumla en yoğun temas noktaları olduğu vurgulanarak, pratisyen hekimlerden beklenen yetkinliklerin klinik bilgiyle sınırlı olmadığı; güçlü

iletim, kriz yönetimi, ekip çalışması, etik duruş, sosyal sorumluluk ve dijital okuryazarlık gibi alanları da kapsayan geniş bir çerçevede ele alınması gerektiği ifade edilmiştir. Ayrıca, Balıkesir'in yaşlı nüfus profili, kırsal yerleşim yapısı ve mevsimsel nüfus artışı gibi bölgesel özellikler doğrultusunda, toplum temelli hizmetlerin ve birinci basamak ağırlıklı eğitimin mezuniyet hedefleri açısından stratejik önem taşıdığına dikkat çekilmiştir. Her paydaş sunumunun ardından salonda açık tartışma ve soru-cevap oturumları gerçekleştirilmiş; katılımcıların görüş, değerlendirme ve deneyimlerini paylaşımlarıyla çalıştay süreci zenginleştirilmiştir.

Dış paydaş sunumlarının tamamlanmasının ardından çalıştay, küçük grup çalışmaları aşamasına geçmiştir. Bu aşamada, çalıştay ekibi tarafından görevlendirilen moderatör ve raportörler eşliğinde, farklı alanlardan dış paydaşların karma gruplar hâlinde bir araya geldiği oturumlar yürütülmüştür. Katılımcılar, eğitim programının ana hedeflenen amaçları çerçevesinde yapılandırılmış küçük grup tartışmalarına katılmış; görüş, öneri ve deneyimlerini doğrudan paylaşma fırsatı bulmuştur. Zengin ve çok yönlü tartışmalar sonucunda ortaya çıkan tüm görüş ve öneriler, raportörler tarafından sistematik biçimde kayıt altına alınmıştır.

Küçük grup çalışmalarının ardından verilen yemek arası süresince, raportörler ve çalıştay ekibi bir araya gelerek elde edilen verileri gözden geçirmiş, ortak temalar altında sınıflandırmış ve çalıştayın bütüncül çıktısını yansıtacak bir özet sunum hazırlamıştır.

Programın devamında, katılımcılar yeniden konferans salonunda toplanmış; küçük grup çalışmalarından elde edilen bulgulara dayalı olarak hazırlanan çalıştay sonuç sunumu, Balıkesir Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıp Eğitimi Anabilim Dalı öğretim üyesi Dr. Öğr. Üyesi Ayşenur Duman Dilbaz tarafından paylaşılmıştır.

Sunumun ardından, çalıştay süresince katkı sunan paydaşlara Dekanlık tarafından teşekkür belgeleri takdim edilmiş; Dekan'ın kapanış konuşmasıyla birlikte program sonlandırılmıştır.

Tablo: Dış Paydaş Çalıştayı Program Akışı

	Oturum / Etkinlik	Sorumlu / Sunan	İçerik ve Amaç	Üretilen Çıktı
1	Açılış Konuşması	Prof. Dr. Volkan Yüksel (BAÜN Tıp Fakültesi Dekanı)	Fakültenin eğitim ve hizmet sunumuna ilişkin gelişim vizyonunun paylaşılması; dış paydaş katılımının mezun yetkinlikleri ve program geliştirme sürecindeki öneminin vurgulanması	Çalıştayı kurumsal ve stratejik çerçevesinin oluşturulması
2	Kurumsal Perspektif ve Toplumsal Katkı	Prof. Dr. Fatih Satıl (BAÜN Rektör Yardımcısı)	Üniversitenin kalite güvencesi, toplumsal katkı ve paydaş temelli yönetim yaklaşımı çerçevesinde çalıştayı önemi ve üniversite-toplum iş birliği beklentilerinin paylaşılması	Çalıştayı üniversite düzeyindeki hedeflerinin netleştirilmesi
3	Çalıştay Çerçevesinin Tanıtımı	Dr. Öğr. Üyesi Ayşenur Duman Dilbaz (BAÜN Tıp Eğitimi ABD)	Ana başlıkların, küçük grup yöntemi ve raporlama sürecinin açıklanması; katılımcılardan beklenen katkıların çerçevesinin paylaşılması	Sürece ve yönetime ilişkin ortak anlayışın oluşturulması
4	Ana Tema Sunumu	Prof. Dr. Hatice Şahin (Ege Üniversitesi Tıp Eğitimi ABD)	“Toplum için Hekim, Gelecek için Eğitim” çerçevesinde 2050 vizyonu, UÇEP 2020/2026, T-Person yaklaşımı ve tıp eğitiminin birey, toplum ve sağlık sistemi üzerindeki etkilerinin ele alınması	Kavramsal ve kuramsal çerçevenin oluşturulması
5	Paydaş Sunumları	Dr. Öğr. Üyesi Tufan Alatl (Acil Tıp ABD), Hemşire Bahar Karadenizli (Balıkesir Atatürk Şehir Hastanesi), Uzm. Dr. Betül Erten Akbey (Bigadiç TSM / İlçe Sağlık Müdürü)	Mezunların en sık görev yaptığı alanlar olan acil sağlık hizmetleri ve birinci basamak ile, sahada en yoğun birlikte çalışılan ekip arkadaşı hemşirelerin bakış açısından hekim yetkinliklerinin ele alınması	Mezunların en sık görev yaptığı alanlar ve en yoğun iş birliği içinde çalışılan ekip arkadaşı olan hemşirelerin perspektifinden yetkinlik alanlarının özetlenmesi
6	Küçük Grup Çalışmaları	Moderatörler ve Raportörler (Çalıştay Ekibi)	Karma gruplar hâlinde yapılandırılmış tartışmalar yürütülmesi; paydaş görüş ve önerilerinin toplanması	Yazılı grup çıktıları ve tematik görüş havuzu
7	Veri Derleme	Raportörler ve Çalıştay Ekibi	Küçük grup çıktılarının gözden geçirilmesi, ortak temalar altında sınıflandırılması ve sonuç sunumunun hazırlanması	Çalıştay sonuç sunumu taslağı
8	Çalıştay Sonuç Sunumu	Dr. Öğr. Üyesi Ayşenur Duman Dilbaz (BAÜN Tıp Eğitimi ABD)	Tematik bulguların tüm katılımcılarla paylaşılması	Nihai bulguların toplu sunumu
9	Teşekkür ve Kapanış	Prof. Dr. Volkan Yüksel (Dekanlık)	Paydaşlara teşekkür belgelerinin takdimi ve kapanış konuşması	Çalıştayı resmi olarak sonlandırılması

Çalıştaydan elde edilen bulgular

Çalıştay süresince gerçekleştirilen sunumların içerikleri ve sunum materyalleri; sunumlara eşlik eden soru-cevap bölümleri ile salondaki genel tartışmalar, Çalıştay Organizasyon Komitesi üyeleri tarafından ayrıntılı biçimde kaydedilmiştir. Bunun yanı sıra, küçük grup çalışması oturumlarında oluşturulan iki çalışma grubunda görev yapan rapörtörler, grup içi tartışmaları ve ortaya konan görüşleri sistematik şekilde not ederek raporlamıştır.

Bu çeşitli kaynaklardan elde edilen tüm veriler, çalıştay sonrasında Organizasyon Komitesi üyeleri tarafından önce bağımsız olarak, ardından ortak bir toplantıda uzlaşıya varılarak nitel tematik analiz yöntemi ile değerlendirilmiştir.

Analiz sonucunda dış paydaşların fakültemize ilişkin beklenti ve önerilerini yansıtan üç ana tema belirlenmiştir:

1. Mezun Hekim Yetkinliklerine İlişkin Beklentiler,
2. Eğitim Programının Güçlendirilmesine Yönelik Paydaş Önerileri
3. Yerel ve Bölgesel Sağlık Gereksinimleri Bağlamında Paydaş Beklentileri
4. 2050 Perspektifinde Hekim Profiline İlişkin Beklentiler

Bu temalar, dış paydaşlarımızın fakültemizin eğitim programı ve toplumsal sorumluluğuna ilişkin öncelikli beklentilerini kapsamlı şekilde yansıtmaktadır.

A. Mezun Hekim Yetkinliklerine İlişkin Beklentiler

1. Bütüncül Sağlık Hizmeti Sunucusu

Dış paydaşlar, mezun hekimin sağlık hizmeti sunumunda **bütüncül, güvenli, hasta merkezli ve sistemle uyumlu bir yaklaşım** benimsemesini beklediklerini ifade etmişlerdir. Bu kapsamda, hekimin sahip olması gereken özellikler şu başlıklarda toplanmaktadır:

Bütüncül Tıp Yaklaşımı: Mezun hekimin hastayı yalnızca biyomedikal yönüyle değil; bireyin sosyo-demografik, sosyokültürel ve psikososyal özelliklerini dikkate alan biyo-psikososyal bir anlayış ile değerlendirmesi gerektiği vurgulanmıştır.

Hasta ve Çalışan Güvenliği: Sağlık hizmeti sunumunda hem hastanın hem de sağlık çalışanlarının güvenliğini gözeten bir yaklaşımın temel bir hekimlik sorumluluğu olduğu belirtilmiştir.

Kaynakların Etkin ve Mevzuata Uygun Kullanımı: Sağlık hizmetlerinin planlanması, uygulanması ve değerlendirilmesi süreçlerinde maliyet-etkin, toplum yararına ve ilgili mevzuata uygun kararlar verebilen bir hekim profilinin önemi vurgulanmıştır. Bu bağlamda ülkenin ekonomik koşullarına duyarlılık da önemli bir beklenti olarak ifade edilmiştir.

Hasta Merkezli Karar Verme: Mezun hekimin hastayı karar süreçlerine aktif olarak dahil eden, saygılı, şeffaf ve hasta merkezli bir yaklaşım benimsemesi gerektiği dile getirilmiştir.

Kanıtı Dayalı Klinik Uygulama: Klinik karar süreçlerinde kanıtı dayalı tıp ilkelerini kullanma, polifarmasi yönetimi ve advers ilaç etkilerini önleme konusunda yetkinlik gerekliliği dış paydaşlar tarafından güçlü bir biçimde vurgulanmıştır.

Sağlık Bilgi Sistemlerini Etkin Kullanma: Modern sağlık hizmeti sunumunun ayrılmaz bir parçası olan hasta-bilgi yönetim sistemlerine hâkimiyet, güncel dijital uygulamaların etkin kullanımı ve sağlık hizmeti formlarının doğru şekilde düzenlenmesi mezunlardan beklenen önemli beceriler arasında yer almıştır.

Kurum ve Hizmet Bilgisi: Mezun hekimin çalıştığı kurumu tanınması, kurum hizmetlerini bilmesi, hastaları doğru yönlendirebilmesi ve kurum içi işleyişi destekleyici bir yaklaşım göstermesi gerektiği ifade edilmiştir.

Güvenli ve Sürdürülebilir Uygulamalar: Atık yönetimi, tıbbi malzeme kullanımı ve diğer temel uygulamalarda doğru, güvenli ve çevreye duyarlı davranışların gerekliliği belirtilmiştir.

Hastanın İhtiyaçlarını Belirleme: Mezun hekimin hastanın tıbbi ve psikososyal ihtiyaçlarını doğru değerlendirebilme ve önceliklendirebilme becerisine sahip olması gerektiği dile getirilmiştir.

Sağlık Turizmi Farkındalığı: Bölgenin sağlık hizmeti hareketliliğini de dikkate alarak mezunların sağlık turizmi hakkında temel bilgi ve beceri sahibi olması gerektiği ifade edilmiştir.

Etik İlkeler ve Mesleki Değerlere Bağlılık Yetkinliği – Bulgular

- **Mesleğini severek ve içsel motivasyonla icra etme:**
Katılımcılar, hekimliğin yalnızca teknik bir meslek değil, aynı zamanda güçlü bir adanmışlık ve gönüllülük gerektiren bir meslek olduğunu vurgulamışlardır. Mesleğini severek yapan hekimlerin, hasta ile iletişimde daha ilgili, sabırlı ve çözüm odaklı davrandıkları; bu durumun hasta memnuniyetini ve bakım kalitesini olumlu yönde etkilediği ifade edilmiştir.
- **Ayrımcılık yapmayan, eşitlikçi hasta yönetimi anlayışı:**
Bulgular, hekimlerin hasta bakımında dil, din, ırk, cinsiyet, sosyoekonomik durum veya kültürel farklılık gözetmeksizin tüm bireylere eşit ve adil bir yaklaşım sergilemelerinin temel bir mesleki ve etik sorumluluk olarak görüldüğünü ortaya koymaktadır. Bu yaklaşımın, sağlık hizmetlerine erişimde hakkaniyeti ve toplumsal güveni güçlendirdiği belirtilmiştir.
- **Toplumsal duyarlılık ve sosyal sorumluluk bilinci:**
Katılımcılar, hekimlerin yalnızca bireysel hasta bakımına odaklanan değil, aynı zamanda toplumun sağlık gereksinimlerine duyarlı, koruyucu ve geliştirici sağlık hizmetlerine katkı sunan bir rol üstlenmelerinin beklendiğini ifade etmişlerdir. Bu bağlamda, dezavantajlı gruplara yönelik farkındalık geliştirme ve toplum sağlığını destekleyici faaliyetlerde yer almanın önemli olduğu vurgulanmıştır.
- **Etik değerlere bağlılık ve mesleki ilkeleri gözetme:**
Bulgular, hekimlerin karar alma süreçlerinde etik ilkeleri rehber edinmelerinin, hasta haklarına saygı göstermelerinin ve mesleki sorumluluklarını şeffaf ve hesap verebilir bir şekilde yerine getirmelerinin temel bir beklenti olduğunu göstermektedir. Bu tutumun, hekim-hasta ilişkisinde güven ortamının oluşmasına katkı sağladığı ifade edilmiştir.
- **Hasta temasında hakkaniyetli, saygılı ve hassas tutum:**
Katılımcılar, hekimlerin hasta ile doğrudan temas süreçlerinde mahremiyete özen gösteren, bedensel ve duygusal sınırlara saygılı, empatik ve ölçülü bir yaklaşım sergilemelerinin bakım kalitesinin önemli bir göstergesi olduğunu belirtmişlerdir. Bu hassasiyetin, hastaların kendilerini güvende ve değerli hissetmelerini desteklediği vurgulanmıştır.

- **Mesleki aidiyet ve meslektaşlarla iş birliği ve örgütlenme kültürü:**
Bulgular, hekimlerin kendi mesleklerine sahip çıkan, meslektaşlarıyla dayanışma ve iş birliği içinde çalışan, mesleki örgütlenmelere ve ortak platformlara katılım gösteren bir profesyonel duruş sergilemelerinin beklendiğini ortaya koymaktadır. Bu yaklaşımın, mesleki gelişimi, etik standartların korunmasını ve sağlık sisteminin sürdürülebilirliğini desteklediği ifade edilmiştir.

2. Etik İlkeler ve Mesleki Değerlere Bağlı

- **Mesleğini severek ve içsel motivasyonla icra etme:**
Katılımcılar, hekimliğin yalnızca teknik bir meslek değil, aynı zamanda güçlü bir adanmışlık ve gönüllülük gerektiren bir meslek olduğunu vurgulamışlardır. Mesleğini severek yapan hekimlerin, hasta ile iletişimde daha ilgili, sabırlı ve çözüm odaklı davrandıkları; bu durumun hasta memnuniyetini ve bakım kalitesini olumlu yönde etkilediği ifade edilmiştir.
- **Ayrımcılık yapmayan, eşitlikçi hasta yönetimi anlayışı:**
Bulgular, hekimlerin hasta bakımında dil, din, ırk, cinsiyet, sosyoekonomik durum veya kültürel farklılık gözetmeksizin tüm bireylere eşit ve adil bir yaklaşım sergilemelerinin temel bir mesleki ve etik sorumluluk olarak görüldüğünü ortaya koymaktadır. Bu yaklaşımın, sağlık hizmetlerine erişimde hakkaniyeti ve toplumsal güveni güçlendirdiği belirtilmiştir.
- **Toplumsal duyarlılık ve sosyal sorumluluk bilinci:**
Katılımcılar, hekimlerin yalnızca bireysel hasta bakımına odaklanan değil, aynı zamanda toplumun sağlık gereksinimlerine duyarlı, koruyucu ve geliştirici sağlık hizmetlerine katkı sunan bir rol üstlenmelerinin beklendiğini ifade etmişlerdir. Bu bağlamda, dezavantajlı gruplara yönelik farkındalık geliştirme ve toplum sağlığını destekleyici faaliyetlerde yer almanın önemli olduğu vurgulanmıştır.
- **Etik değerlere bağlılık ve mesleki ilkeleri gözetme:**
Bulgular, hekimlerin karar alma süreçlerinde etik ilkeleri rehber edinmelerinin, hasta haklarına saygı göstermelerinin ve mesleki sorumluluklarını şeffaf ve hesap verebilir bir şekilde yerine getirmelerinin temel bir beklenti olduğunu göstermektedir. Bu tutumun, hekim-hasta ilişkisinde güven ortamının oluşmasına katkı sağladığı ifade edilmiştir.
- **Hasta temasında hakkaniyetli, saygılı ve hassas tutum:**
Katılımcılar, hekimlerin hasta ile doğrudan temas süreçlerinde mahremiyete özen gösteren, bedensel ve duygusal sınırlara saygılı, empatik ve ölçülü bir yaklaşım sergilemelerinin bakım kalitesinin önemli bir göstergesi olduğunu belirtmişlerdir. Bu hassasiyetin, hastaların kendilerini güvende ve değerli hissetmelerini desteklediği vurgulanmıştır.
- **Mesleki aidiyet ve meslektaşlarla iş birliği ve örgütlenme kültürü:**
Bulgular, hekimlerin kendi mesleklerine sahip çıkan, meslektaşlarıyla dayanışma ve iş birliği içinde çalışan, mesleki örgütlenmelere ve ortak platformlara katılım gösteren bir profesyonel duruş sergilemelerinin beklendiğini ortaya koymaktadır. Bu yaklaşımın, mesleki gelişimi, etik standartların korunmasını ve sağlık sisteminin sürdürülebilirliğini desteklediği ifade edilmiştir.

3. Sağlığı Koruma ve Geliştirme Odaklı Hekim

- **Birey ve toplum sağlığını önceleyen yaklaşım:**
Katılımcılar, hekimlerin klinik uygulamalarında yalnızca mevcut hastalıkların tedavisine değil, aynı zamanda bireylerin ve toplumun sağlığını koruma ve geliştirmeye yönelik önleyici ve geliştirici bir perspektif benimsemelerinin temel bir mesleki beklenti olduğunu vurgulamışlardır.
- **Güvenli, akılcı ve etkin klinik süreç yönetimi:**
Bulgular, koruma, tanı, tedavi, takip ve rehabilitasyon aşamalarında hekimlerin hasta güvenliğini esas alan, kanıta dayalı ve kaynakları etkin kullanan bir yaklaşım sergilemelerinin beklendiğini ortaya koymaktadır.

- **Sağlık hizmet sunumunun kalitesini artırma bilinci:**
Katılımcılar, hekimlerin sağlık hizmeti süreçlerini geliştirmeye yönelik kalite iyileştirme çalışmalarına katkı sunan, hizmet sunumunda etkinlik ve verimliliği gözetten bir tutum benimsemelerinin önemine dikkat çekmişlerdir.
- **Medya ve sosyal medyanın sağlık üzerindeki etkilerine farkındalık:**
Bulgular, hekimlerin medya ve sosyal medyanın sağlık algısı, bilgiye erişim ve yanlış bilgilendirme üzerindeki çok yönlü etkilerini tanıyabilen ve bu alanlarda rehberlik edebilen bir rol üstlenmelerinin beklendiğini göstermektedir.
- **Hasta memnuniyeti ve hasta güvenliği odaklılık:**
Katılımcılar, hasta memnuniyeti ve hasta güvenliğinin sağlık hizmetinin temel kalite göstergeleri olduğu, hekimlerin iletişim ve uygulamalarında bu iki kavramı gözetten bir yaklaşım sergilemelerinin bakım kalitesini ve güven ilişkisini güçlendirdiğini ifade etmişlerdir.

4. Sürekli Öğrenen ve Mesleki Gelişim Odaklı

- **Güncel literatüre erişim ve eleştirel değerlendirme:**
Katılımcılar, hekimlerin güncel bilimsel yayınlara ve kılavuzlara ulaşabilen, bu bilgileri eleştirel bir bakış açısıyla değerlendirerek klinik uygulamalarına yansıtabilen bir yetkinliğe sahip olmalarının temel bir beklenti olduğunu vurgulamışlardır.
- **Yaşam boyu öğrenme ve yenilenme bilinci:**
Bulgular, hekimlerin mesleki bilgi ve becerilerini sürekli güncelleyen, değişen sağlık ihtiyaçları ve bilimsel gelişmeler doğrultusunda kendini yenileyen bir öğrenme yaklaşımı benimsemelerinin önemine işaret etmektedir.
- **Değişime açıklık ve değişime liderlik etme:**
Katılımcılar, hekimlerin sağlık sistemindeki yapısal ve teknolojik değişimlere uyum sağlayabilen, gerektiğinde bu süreçlere öncülük edebilen bir profesyonel duruş sergilemelerini beklediklerini ifade etmişlerdir.
- **Multidisipliner düşünme ve iş birliği:**
Bulgular, hekimlerin farklı disiplinlerle birlikte çalışabilen, sorunlara çok boyutlu ve ekip temelli bir bakış açısıyla yaklaşabilen bir düşünme yapısı geliştirmelerinin beklendiğini ortaya koymaktadır.
- **Sürekli mesleki eğitim etkinliklerine katılım bilinci:**
Katılımcılar, hekimlerin kurslar, seminerler, kongreler ve benzeri mesleki gelişim etkinliklerine düzenli katılım göstermelerinin mesleki yeterliliği ve hizmet kalitesini artırdığı görüşünü paylaşmışlardır.
- **Hizmet içi eğitimlerde aktif rol alma isteği:**
Bulgular, hekimlerin kurum içi eğitim süreçlerine katkı sunan, bilgi ve deneyim paylaşımına açık bir tutum sergilemelerinin kurumsal öğrenme kültürünü güçlendirdiğini göstermektedir.
- **Yabancı dil yeterliliği:**
Katılımcılar, hekimlerin uluslararası bilimsel literatürü izleyebilme, mesleki iletişim kurabilme ve küresel gelişmeleri takip edebilme açısından yabancı dil becerisine sahip olmalarının önemli bir gereklilik olarak görüldüğünü ifade etmişlerdir.
- **Kişisel gelişimi destekleyen çok yönlü öğrenme:**
Bulgular, hekimlerin mesleki gelişimin yanı sıra mindfulness, sanat, el becerileri ve benzeri farklı alanlarda kendilerini geliştirmelerinin, mesleki dayanıklılıklarını, empati düzeylerini ve insani yönlerini güçlendirdiğini ortaya koymaktadır.

5. Bilimsel Yaklaşım Gösteren

- **Kanıt dayalı tıp uygulamaları:**
Katılımcılar, hekimlerin klinik karar alma süreçlerinde güncel bilimsel kanıtlara, kılavuzlara ve

iyi uygulama örneklerine dayalı bir yaklaşım benimsemelerinin temel bir mesleki beklenti olduğunu vurgulamışlardır.

- **Eleştirel düşünme becerisi:**
Bulgular, hekimlerin klinik ve akademik bilgileri sorgulayan, farklı kaynakları karşılaştırabilen ve olası yanlışlıkları ayırt edebilen bir düşünme yapısına sahip olmalarının önemini ortaya koymaktadır.
- **Veri analizi ve doğru tanıya yönelme:**
Katılımcılar, hekimlerin klinik verileri sistematik biçimde toplayan, analiz eden ve bu verilerden anlamlı sonuçlar çıkararak doğru tanı ve uygun tedavi kararlarına ulaşabilen bir yetkinlik sergilemelerini beklediklerini ifade etmişlerdir.
- **Bilimsel araştırma tasarlama yetkinliği:**
Bulgular, hekimlerin araştırma sorusu oluşturabilen, uygun yöntem ve örneklem belirleyebilen, veri toplama ve analiz süreçlerini planlayabilen bir bilimsel araştırma yaklaşımına sahip olmalarının beklendiğini göstermektedir.
- **Bilimsel faaliyetlerde etik ilkelere bağlılık:**
Katılımcılar, hekimlerin araştırma ve yayın süreçlerinde etik kurallara, hasta haklarına ve bilimsel dürüstlük ilkelerine uygun davranmalarının vazgeçilmez bir mesleki sorumluluk olduğunu vurgulamışlardır.
- **Disiplinlerarası iş birliği:**
Bulgular, hekimlerin farklı disiplinlerle birlikte çalışabilen, ortak araştırma ve bilimsel faaliyetler yürütebilen bir iş birliği kültürü geliştirmelerinin bilimsel üretkenliği ve sağlık hizmetlerinin niteliğini artırdığına işaret etmektedir.

6. Rol Model

- **Rol model olma:**
Katılımcılar, hekimlerin yalnızca bilgi ve becerileriyle değil, tutum ve davranışlarıyla da öğrenciler, meslektaşlar ve hastalar için örnek teşkil eden bir profesyonel duruş sergilemelerinin beklendiğini vurgulamışlardır.
- **Sağlık ekibi içinde örnek davranışlar sergileme:**
Bulgular, hekimlerin ekip içi iletişimde saygılı, iş birliğine açık ve sorumluluk alan bir yaklaşım benimsemelerinin, ekip uyumunu ve hizmet kalitesini güçlendirdiğini ortaya koymaktadır.
- **Sağlıklı yaşam alışkanlıklarıyla hastalara örnek olma:**
Katılımcılar, hekimlerin kendi yaşamlarında sağlıklı beslenme, fiziksel aktivite ve stres yönetimi gibi davranışları sürdürmelerinin, hastalar üzerinde olumlu bir etki ve güven oluşturduğunu ifade etmişlerdir.
- **İnsani ve etik değerlere dayalı tutum:**
Bulgular, “iyi insan olma” ifadesinin; dürüstlük, empati, saygı ve adalet gibi temel insani değerleri mesleki uygulamalara yansıtan bir hekim profili beklentisini temsil ettiğini göstermektedir.
- **Güven uyandıran profesyonel görünüm ve iletişim:**
Katılımcılar, beden dili, kıyafet ve dil kullanımının hekim–hasta ilişkisinde güvenin oluşmasında önemli bir rol oynadığını, bu alanlarda özenli ve tutarlı bir profil sergilenmesinin beklendiğini belirtmişlerdir.

7. Duygusal ve Fiziksel Dayanıklılık

- **Kendi iyilik halini koruma ve geliştirme bilinci:**
Katılımcılar, hekimlerin fiziksel, ruhsal ve sosyal yönden kendi sağlıklarını korumaya ve geliştirmeye önem vermelerinin, sürdürülebilir bir mesleki performans için temel bir gereklilik olduğunu vurgulamışlardır.

- **Gerçekçi beklenti yönetimi ve zorluklarla yüzleşme:**
Bulgular, artan beklentiler ve çalışma yükü karşısında hekimlerin mesleki sorumluluklarını gerçekçi bir bakış açısıyla değerlendirebilen, karşılaşılan güçlüklerle yüzleşebilen ve çözüm odaklı bir tutum sergileyebilen bir dayanıklılık geliştirmelerinin beklendiğini göstermektedir.
- **Sağlıklı yaşam alışkanlıklarını sürdürme:**
Katılımcılar, hekimlerin dengeli beslenme, düzenli fiziksel aktivite ve yeterli dinlenme gibi sağlıklı yaşam alışkanlıklarını benimsemelerinin hem kendi sağlıklarını hem de hasta bakımının niteliğini olumlu yönde etkilediğini ifade etmişlerdir.
- **Tükenmişlik farkındalığı ve baş etme becerileri:**
Bulgular, hekimlerin sağlık çalışanlarında tükenmişlik riskine yönelik farkındalık geliştirmelerinin ve stres yönetimi, destek mekanizmalarına erişim ve gerektiğinde profesyonel yardım arama gibi baş etme becerilerine sahip olmalarının önemli bir beklenti olarak ortaya çıktığını göstermektedir.

8. Ekip Üyesi ve Ekip Lideri

- **Sağlık ekibi içinde örnek davranışlar sergileme:**
Katılımcılar, hekimlerin ekip içinde mesleki etik, saygı ve sorumluluk bilinciyle hareket eden, tutum ve davranışlarıyla diğer ekip üyelerine örnek teşkil eden bir profesyonel duruş sergilemelerinin beklendiğini vurgulamışlardır.
- **Olumlu iletişim ve rol esnekliği:**
Bulgular, hekimlerin birlikte hizmet sundukları sağlık ekibi içinde açık, yapıcı ve güvene dayalı bir iletişim kurabilmelerinin; gerektiğinde farklı ekip rollerini üstlenebilen esnek bir yaklaşım geliştirmelerinin ekip etkinliğini artırdığına işaret etmektedir.
- **Disiplinler arası uyum ve iş birliği:**
Katılımcılar, hekimlerin meslektaşları ve diğer meslek gruplarıyla uyumlu, karşılıklı saygıya dayalı ve ortak hedeflere odaklanan bir çalışma kültürü benimsemelerinin önemini ifade etmişlerdir.
- **Güçlü iletişim ve ikna becerileri:**
Bulgular, hekimlerin klinik ve yönetsel süreçlerde görüşlerini açık ve anlaşılır biçimde ifade edebilen, ekip üyelerini ortak karar alma süreçlerine dahil edebilen bir iletişim ve ikna yetkinliğine sahip olmalarının beklendiğini göstermektedir.
- **Çözüm odaklı ve saygılı tutum:**
Katılımcılar, ekip içinde ortaya çıkan sorun ve çatışmalara karşı saygı çerçevesinde yaklaşan, yapıcı geri bildirim veren ve çözüm üretmeye odaklanan bir liderlik ve ekip üyeliği anlayışının önemini vurgulamışlardır.

9. Eğitim Veren

- **Hasta ve toplum eğitimi:**
Katılımcılar, hekimlerin hastalara ve topluma sağlıklı yaşam alışkanlıkları, hastalıklardan korunma ve erken başvuru davranışları gibi konularda açık, anlaşılır ve bilimsel temelli eğitimler sunmalarının önemli bir beklenti olduğunu vurgulamışlardır.
- **Hizmet içi eğitim süreçlerine katkı:**
Bulgular, hekimlerin kurum içi eğitim faaliyetlerinde aktif rol almalarının, bilgi ve deneyim paylaşımı yoluyla sağlık ekibinin genel yeterliliğini ve hizmet kalitesini artırdığına işaret etmektedir.
- **Kitle iletişim platformlarında doğru bilgi yayılımı:**
Katılımcılar, hekimlerin sosyal medya ve benzeri kitle iletişim araçlarını doğru, güvenilir ve etik ilkelere uygun sağlık bilgilerini yaymak amacıyla sorumlu bir biçimde kullanmalarının, yanlış bilgilendirme ile mücadelede önemli bir rol oynadığını ifade etmişlerdir.

10. Yönetici ve Liderlik

- **Sağlık hizmet sunumunun kalitesini geliştirme bilinci:**
Katılımcılar, hekimlerin sağlık hizmeti süreçlerini iyileştirmeye ve hizmet kalitesini artırmaya yönelik girişimleri destekleyen, kalite geliştirme çalışmalarına katkı sunan bir yönetim anlayışı benimsemelerinin beklendiğini vurgulamışlardır.
- **Kamu yararını gözetin yaklaşım:**
Bulgular, hekimlerin karar alma ve uygulama süreçlerinde bireysel çıkarların ötesinde toplumun ve kamunun yararını önceleyen etik ve sorumlu bir tutum sergilemelerinin önemli bir beklenti olarak ortaya çıktığını göstermektedir.
- **Kriz yönetimi becerisi:**
Katılımcılar, hekimlerin olağanüstü durumlar ve beklenmedik kriz anlarında hızlı, sakin ve koordineli bir şekilde karar alabilen, ekipleri yönlendirebilen ve hizmet sürekliliğini sağlayabilen bir liderlik yetkinliğine sahip olmalarının önemine dikkat çekmişlerdir.
- **Disiplinlerarası ve mesleklerarası iş birliği:**
Bulgular, hekimlerin farklı disiplinler ve meslek gruplarıyla etkin iş birliği kurabilen, ortak hedefler doğrultusunda koordinasyonu sağlayabilen bir yönetim yaklaşımı geliştirmelerinin beklendiğini ortaya koymaktadır.
- **Sağlık politikaları ve mevzuat bilgisi:**
Katılımcılar, hekimlerin ulusal sağlık politikaları, ilgili mevzuat ve yasal düzenlemeler hakkında bilgi sahibi olmalarının, yönetsel kararların doğru ve sürdürülebilir biçimde alınması açısından önemli bir gereklilik olduğunu ifade etmişlerdir.
- **Mesleki roller ve sorumluluklar konusunda farkındalık:**
Bulgular, hekimlerin sağlık hizmeti sunumunda yer alan tüm meslek mensuplarının görev, yetki ve sorumluluklarını bilen, ekip içi işleyişi bu çerçevede düzenleyebilen bir yönetim anlayışı geliştirmelerinin beklendiğini göstermektedir.
- **Şikâyet yönetimi ve yasal haklara hâkimiyet:**
Katılımcılar, hekimlerin hasta ve çalışan şikâyetlerine yapıcı, şeffaf ve mevzuata uygun biçimde yanıt verebilen, hasta hakları ve yasal sorumluluklar konusunda bilgi sahibi bir tutum sergilemelerinin önemini vurgulamışlardır.

11. İletişimci

- **Etkili ve çok paydaşlı iletişim:**
Katılımcılar, hekimlerin hasta ve hasta yakınlarıyla olduğu kadar sağlık çalışanları, diğer meslek grupları ve ilgili kurum ve kuruluşlarla da açık, saygılı ve etkili bir iletişim kurabilmelerinin temel bir mesleki beklenti olduğunu vurgulamışlardır.
- **Dijital ve kitle iletişimi becerileri:**
Bulgular, hekimlerin sosyal medya ve dijital platformlar aracılığıyla doğru, güvenilir ve etik ilkelere uygun sağlık bilgisini yayabilmelerinin, yanlış bilgilendirme ile mücadelede önemli bir rol oynadığını göstermektedir.
- **Anlaşılır dil ve uygun beden dili kullanımı:**
Katılımcılar, hekimlerin hastalarla iletişimde tıbbi jargon yerine anlaşılır bir dil kullanmalarının, beden dilini doğru ve destekleyici biçimde kullanmalarının güven ilişkisini güçlendirdiğini ifade etmişlerdir.
- **Zor hasta yönetimi ve iletişimde yetkinlik:**
Bulgular, hekimlerin öfke, kaygı veya direnç gösteren hastalarla iletişim kurma ve bu durumları yapıcı biçimde yönetme konusunda gelişmiş becerilere sahip olmalarının beklendiğini ortaya koymaktadır.
- **Kırılgan gruplarla duyarlı iletişim:**
Katılımcılar, hekimlerin özellikli bireyler ve kırılgan gruplarla (çocuklar, yaşlılar, engelliler,

sosyoekonomik açıdan dezavantajlı bireyler vb.) iletişimde duyarlı, kapsayıcı ve saygılı bir yaklaşım benimsemelerinin önemine dikkat çekmişlerdir.

- **Erişilebilir iletişim ve işaret dili farkındalığı:**
Bulgular, hekimlerin işitme engelli bireylerle iletişim kurabilme ve temel düzeyde işaret dili farkındalığına sahip olma beklentisinin, sağlık hizmetlerine erişilebilirliği artıran bir unsur olarak değerlendirildiğini göstermektedir.
- **Empati ve “halk diliyle” iletişim:**
Katılımcılar, hekimlerin empati kurabilen, hastaların duygu ve beklentilerini anlayabilen ve tıbbi bilgileri toplumun anlayabileceği bir “halk dili” ile aktarabilen bir iletişim tarzı sergilemelerinin güven ve memnuniyeti artırdığını ifade etmişlerdir.

12. Etkin ve Etik Teknoloji Kullanıcısı

- **Bilişim teknolojilerinin etkin kullanımı:**
Katılımcılar, hekimlerin sağlık hizmet sunumu, bilimsel araştırma ve eğitim faaliyetlerinin etkinliğini artırmak amacıyla dijital sistemler, klinik bilgi sistemleri ve diğer bilişim teknolojilerini bilinçli ve amaç odaklı biçimde kullanmalarının önemli bir beklenti olduğunu vurgulamışlardır.
- **Siber güvenlik ve hasta verilerinin korunması:**
Bulgular, hekimlerin hasta verilerinin gizliliği, bilgi güvenliği ve siber riskler konusunda farkındalık ve temel becerilere sahip olmalarının; kişisel verilerin korunması ve etik ilkeler çerçevesinde hareket edilmesinin sağlık hizmetlerinin güvenilirliği açısından kritik bir unsur olarak değerlendirildiğini göstermektedir.

B. Eğitim Programının Güçlendirilmesine Yönelik Paydaş Önerileri

Bütüncül Öğrenme Yaklaşımı (Bilgi–Beceri–Tutum Entegrasyonu):

Paydaşlar, eğitim programının bilgi, beceri ve tutum boyutlarını bütünleştiren, tümevarımsal yaklaşıma dayalı ve eleştirel düşünme ile bilimsel okuryazarlık becerilerinin gelişimini destekleyen bir yapıda güçlendirilmesini önermişlerdir.

Disiplinlerarası ve Mesleklerarası Etkileşim:

Farklı meslek gruplarıyla temasın artırılması, ekip temelli öğrenme ortamlarının yaygınlaştırılması ve sağlık hizmetinin çok boyutlu yapısını yansıtan öğrenme deneyimlerinin müfredata entegre edilmesi önerilmiştir.

Uygulama Ağırlıklı Klinik Eğitim ve Staj Yapılandırması:

Pratisyen hekimlerin en yoğun görev aldığı acil servis ve birinci basamak sağlık hizmetleri alanlarında uygulamalı eğitimlerin artırılması, stajların düzeye uygun biçimde planlanması ve stajlara yönelik öğrenim hedeflerinin açık ve ölçülebilir şekilde tanımlanması gerektiği vurgulanmıştır.

Eğitici Niteliğinin Güçlendirilmesi:

Eğiticilerin pedagojik yeterliliklerinin ve ölçme-değerlendirme, geribildirim ve öğrenen merkezli öğretim becerilerinin geliştirilmesine yönelik sürekli eğitici gelişim programlarının artırılması önerilmiştir.

Psikososyal Destek ve Danışmanlık Mekanizmaları:

Öğrencilere akademik ve kişisel gelişim süreçlerinde destek sunacak yapılandırılmış danışmanlık sistemlerinin kurulması, hekim adaylarına gerektiğinde psikolojik/psikoterapötik destek sağlanması önerilmiştir.

Toplum Temelli ve Sosyal Sorumluluk Odaklı Öğrenme:

Öğrencilerin toplum temelli hizmetlerde aktif rol almaları, işyeri hekimliği gibi uygulama alanlarına müfredatta yer verilmesi ve her hekim adayının bir öğrenci kulübü veya sivil toplum kuruluşunda zorunlu görev almasının teşvik edilmesi önerilmiştir.

İnsan Bilimleri, Sanat ve Etik Boyutun Güçlendirilmesi:

Sosyoloji gibi davranışsal ve sosyal bilimler ile güzel sanatlar alanlarında anlayış ve duyarlılığı artıracak derslerin eklenmesi; hasta hakları ve hekim haklarının kapsamlı ve yorumlayıcı biçimde ele alınması önerilmiştir.

Belgelendirme, Uluslararasılaşma ve Dijital Okuryazarlık:

Öğrencilerin aldıkları eğitimlerin belgelendirilmesini ve bu belgelerin transkriptlere yansıtılmasını sağlayacak bir sistemin kurulması; tüm öğrencilerin yurt dışı eğitim deneyimi yaşamasının teşvik edilmesi ve dijital okuryazarlık ile sosyal medya kullanımına yönelik eğitimlerin programa entegre edilmesi önerilmiştir.

Öğrenme Ortamlarının Güçlendirilmesi:

Öğrencilerin özgürce soru sorabildikleri, güvenli ve katılımcı öğrenme ortamlarının oluşturulmasının, öğrenme motivasyonunu ve eleştirel düşünme becerilerini desteklediği vurgulanmıştır.

C. Yerel ve Bölgesel Sağlık Gereksinimleri Bağlamında Paydaş Beklentileri

Turizm Odaklı Sağlık Riskleri ve Acil Durum Yönetimi:

Paydaşlar, bölgenin turistik yapısı nedeniyle bulaşıcı hastalıklar, boğulma vakaları ve trafik kazalarının sık görüldüğünü; bu nedenle hekimlerin acil durum yönetimi, triage ve hızlı müdahale becerilerinin güçlendirilmesi gerektiğini vurgulamışlardır.

Doğal Afetlere Hazırlık ve Bölgesel Kriz Yönetimi:

Bölgenin doğal afetler açısından riskli bir coğrafyada yer aldığı belirtilmiş; hekimlerin bölgesel afet yönetimi, tahliye planları ve çok paydaşlı koordinasyon süreçleri hakkında bilgi ve uygulama becerisine sahip olmalarının beklendiği ifade edilmiştir.

Yaşlanan Nüfus ve Kronik Hastalık Yönetimi:

Yaşlı nüfus oranının yüksek olması nedeniyle evde bakım hizmetleri, kronik hastalıkların izlenmesi, komorbidite yönetimi ve palyatif bakım yaklaşımlarına öncelik verilmesi gerektiği vurgulanmıştır.

Bağımlılık ve Ruh Sağlığına Yönelik Gereksinimler:

Alkol ve madde bağımlılığının yaygınlığına dikkat çekilmiş; hekimlerin erken tanı, yönlendirme ve çok disiplinli tedavi süreçlerinde yetkin olmalarının önemine işaret edilmiştir.

Çevresel ve Mesleki Sağlık Riskleri:

Tarım ve hayvancılığın yaygınlığı nedeniyle zoonotik hastalıklar (ör. bruselloz), tarım ilacı ve kimyasal maruziyetlere bağlı zehirlenmeler ile mantar zehirlenmeleri konusunda tanı ve yönetim becerilerinin geliştirilmesi gerektiği belirtilmiştir.

KBRN ve Özel Riskli Durumların Yönetimi:

Kimyasal, biyolojik, radyolojik ve nükleer (KBRN) olaylara yönelik temel farkındalık ve müdahale yeterliliklerinin hekimler için önemli bir beklenti olduğu ifade edilmiştir.

Adli ve Kurumsal Sağlık Hizmetleri:

Hükümlü hastalar ve cezaevi çalışanlarının sağlık hizmetlerine yönelik özel gereksinimlerin bulunduğu; bu alanda mevzuat, etik ve güvenlik boyutlarına hâkimiyetin gerekli olduğu vurgulanmıştır.

Üreme Sağlığı ve Aile Planlaması:

Erken gebeliklerin yaygınlığına dikkat çekilmiş; hekimlerin aile planlaması, üreme sağlığı danışmanlığı ve koruyucu hizmetler konusunda gelişmiş becerilere sahip olmalarının beklendiği belirtilmiştir.

Solunum ve Alerjik Hastalıklar:

Alerjik hastalıklar ve solunum problemlerinin yaygınlığı nedeniyle erken tanı, izlem ve çevresel risk faktörlerine yönelik farkındalığın artırılması gerektiği ifade edilmiştir.

Kültürel Duyarlılık ve Çok Dilli İletişim Yetkinliği:

Paydaşlar, hekimlerin yabancı hastalara ve turistlere nitelikli sağlık hizmeti sunabilmeleri için yabancı dil becerilerinin önemli bir gereklilik olduğunu vurgulamışlardır. Ayrıca, yerel dil kullanımı, kültürel özellikler ve toplumsal bağlama hâkimiyetin, hasta–hekim iletişimini güçlendirdiği ve sağlık hizmetinin etkinliğini artırdığı ifade edilmiştir.

D. 2050 Perspektifinde Hekim Profiline İlişkin Beklentiler

Gelecekte, iklim krizinin sağlık üzerindeki etkilerinin artması, küresel göç hareketlerinin yoğunlaşması ve demografik yapının değişmesi beklenmektedir. Bu çerçevede, hekimlerin yalnızca mevcut sağlık sorunlarına değil, ortaya çıkması öngörülen yeni risk ve gereksinimlere de hazırlıklı olmaları gerekmektedir. Bu nedenle, hekimlerin gelecekte de “iyi hekim” olabilmeleri için aşağıdaki yetkinliklere sahip olmaları gerektiği ifade edilmiştir:

- **İklim ve küresel sağlık farkındalığına sahip olma:**
İklim değişikliğine bağlı çevresel riskler, yeni hastalık patenleri ve göçle ilişkili sağlık sorunlarının artması beklenmektedir. Bu nedenle, hekimlerin bu alanlarda erken tanı, koruyucu yaklaşımlar ve toplum bilgilendirmesi konusunda yetkin olmaları gerekmektedir.
- **Yaşlanan nüfus ve koruyucu hekimlik yaklaşımını benimseme:**
Yaşam süresinin uzamasıyla birlikte kronik hastalık yükünün ve çoklu morbiditenin artacağı öngörülmektedir. Bu nedenle, hekimlerin koruyucu hekimlik, erken müdahale ve uzun süreli bakım süreçlerinde bilgi ve becerilerini güçlendirmeleri gerekmektedir.
- **Yerel çözümler üretebilen küresel bakış açısı geliştirme:**
Küresel sorunların yerel düzeyde farklı biçimlerde ortaya çıkması beklenmektedir. Bu nedenle, hekimlerin küresel sağlık perspektifini yerel bağlama uyarlayabilen bir problem çözme yetkinliğine sahip olmaları gerekmektedir.
- **Artan iş yükü ve karmaşık görevlerle başa çıkabilme:**
Sağlık hizmetlerinin daha karmaşık ve yoğun bir yapıya dönüşmesi beklenmektedir. Bu nedenle, hekimlerin stres yönetimi, önceliklendirme ve çoklu görevleri etkin biçimde yönetme becerileri geliştirmeleri gerekmektedir.
- **Teknolojik gelişmelere uyum ve dijital entegrasyon:**
Dijital sağlık uygulamaları ve yeni teknolojilerin klinik pratiğin ayrılmaz bir parçası hâline gelmesi beklenmektedir. Bu nedenle, hekimlerin teknolojik yenilikleri izleyen, değerlendiren ve uygun biçimde uygulamalarına entegre edebilen bir yetkinliğe sahip olmaları gerekmektedir.
- **Uzaktan sağlık hizmeti ve yapay zekâ ile iş birliği:**
Tele-sağlık uygulamalarının yaygınlaşması ve yapay zekâ destekli karar sistemlerinin kullanımının artması beklenmektedir. Bu nedenle, hekimlerin uzaktan sağlık hizmeti sunma becerileri geliştirmeleri ve yapay zekâ ile iş birliği içinde çalışabilmeleri gerekmektedir.

➤ **Etik, siber güvenlik ve teknoloji bilinci:**

Sağlıkta dijitalleşmenin artmasıyla birlikte veri güvenliği ve etik sorunların daha belirgin hâle gelmesi beklenmektedir. Bu nedenle, hekimlerin siber güvenlik, hasta verilerinin korunması ve teknoloji kullanımının etik sınırları konusunda güçlü bir farkındalığa sahip olmaları gerekmektedir.

Çalıştayın Değerlendirmesi ve Sonuç

Bu çalıştay, farklı sektör ve kurumları temsil eden geniş bir paydaş katılımıyla gerçekleştirilmiş; yapılandırılmış sunumlar, açık tartışma oturumları ve küçük grup çalışmaları aracılığıyla fakültemizin mezuniyet hedefleri ve mezun yetkinliklerinin dış paydaş beklentileri doğrultusunda değerlendirilmesine olanak sağlamıştır. Katılımcı sayısı ve paydaş çeşitliliğinin, elde edilen çıktılar açısından yeterli düzeyde temsil gücü sağladığı ve çalıştayın hedeflerine ulaşmasına anlamlı katkı sunduğu değerlendirilmiştir.

Küçük grup çalışmalarında farklı alanlardan paydaşların bir araya gelmesi, yalnızca fakültemizin eğitim yaklaşımına yönelik geri bildirimlerin toplanmasını değil, aynı zamanda paydaşlar arasında karşılıklı etkileşim ve deneyim paylaşımının güçlenmesini de sağlamıştır. Bu süreç, sağlık hizmetinin çok boyutlu yapısının daha bütüncül biçimde ele alınmasına katkı sunmuştur.

Yürütülen sunum ve tartışmalar kapsamında, geleceğin hekim profilinin 2050 perspektifiyle ele alınması sağlanmış; iklim krizi, demografik dönüşüm, dijitalleşme ve değişen sağlık hizmeti sunum modelleri gibi küresel eğilimlerin mezun yetkinliklerine yansımaları değerlendirilmiştir. Bununla birlikte, bölgesel sağlık gereksinimleri ve öncelikleri fakültemizin sosyal hesap verebilirlik yaklaşımı çerçevesinde ele alınmış ve eğitim programının yerel bağlama duyarlı biçimde güçlendirilmesine yönelik öneriler geliştirilmiştir.

Elde edilen bulgular doğrultusunda, iç paydaş çalıştayının düzenlenmesi; dış paydaş görüşlerinin fakülte eğiticileri ve öğrencilerle birlikte değerlendirilerek uygulanabilir hedefler ve eylem planlarına dönüştürülmesi planlanmaktadır. Ayrıca, çalıştay raporunun fakültemiz web sitesi üzerinden kamuoyuyla paylaşılması ve yapılan program güncellemeleri ile iyileştirme adımlarının belirli aralıklarla dış paydaşlara geri bildirim olarak sunulması planlanmaktadır.

Bu çerçevede, paydaş katılımına dayalı bu tür çalışmaların düzenli aralıklarla sürdürülmesinin, fakültemizin kalite güvence sistemi, sürekli iyileştirme döngüsü ve toplumsal sorumluluk yaklaşımını güçlendireceği; eğitim kalitesinin artırılmasına ve toplumsal gereksinimlere duyarlı bir hekim profilinin yetiştirilmesine kalıcı katkı sağlayacağı değerlendirilmektedir.

Katılımcılar

Çalıştaya; Balıkesir Atatürk Şehir Hastanesi ve birinci basamak sağlık hizmetlerini temsil eden kurumlar, sağlık çalışanı sendikası, yerel yönetimler, akademik birimler (Balıkesir Üniversitesi, Bandırma On yedi Eylül Üniversitesi, Ege Üniversitesi), psikolojik danışmanlık ve destek hizmetleri, hukuk alanı temsilcileri ile tıp fakültesi öğrencilerinin bulunduğu geniş bir paydaş grubu katılım sağlamıştır. Bu çeşitlilik, çalıştayın sağlık hizmeti sunumu, eğitim, yönetim ve toplum perspektiflerini birlikte tartışmasına imkân vermiştir.

Temsil edilen kurumlar:

Balıkesir İl Sağlık Müdürlüğü
Balıkesir Büyükşehir Belediyesi
Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi
Balıkesir Altıeylül Belediyesi
Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi
Balıkesir Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü
Bandırma On Yedi Eylül Üniversitesi Dekanlığı
Balıkesir Atatürk Şehir Hastanesi
Bigadiç Toplum Sağlığı Merkezi
Bigadiç İlçe Sağlık Müdürlüğü
İvrindi Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksek Okulu
Sağlık-Sen
Genç Sağlık-Sen
Aile Sağlığı Merkezleri / Birinci Basamak Sağlık Kuruluşları
9. Ana Jet Üssü Komutanlığı Sağlık Amirliği
Balıkesir Kalkınma Ajansı (BAPKA)
Balıkesir Üniversitesi Kalite Komisyonu
Balıkesir Üniversitesi Hastane Destek Hizmetleri Müdürlüğü
Balıkesir Üniversitesi Turizm Fakültesi
Balıkesir Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi
Balıkesir Üniversitesi Tıp Fakültesi
Balıkesir Üniversitesi Mühendislik Fakültesi
Balıkesir Üniversitesi Hukuk Fakültesi
Balıkesir Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi
Balıkesir Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi
Balıkesir Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi